

PREPORUKE ZA STRUJNO OPTEREĆENJE KABLOVA

A) OPŠTE:

Strujno opterećenje kabla treba tako ograničiti, da na svim mestima duž kabla, toplota proizvedena u kablju bude sigurno odvedena pod postojećim okolnostima. Odvođenje toplote zavisi od unutrašnjeg toplotnog otpora između provodnika i spoljne površine kabla i odavanja toplote u okolinu. Unutrašnji toplotni otpor je određen konstrukcijom kabla i osobinama materijala.

On je praktično konstantan.

Pri određivanju spoljnog toplotnog otpora duž trase treba voditi računa o mnogim okolnostima: o zavisnosti specifičnog toplotnog otpora zemljišta od njegove vrste i vlažnosti;

o nejednakosti specifičnog toplotnog otpora duž kablovske trase usled različitog sastava zemlje, načina polaganja i pokrivanja kabla;

o mogućem povećanju specifičnog toplotnog otpora usled isušivanja tla npr. usled velikog opterećenja ili polaganja više kablova paralelno;

o akumulaciji toplote u vazдушnim međuprostorima ispod zaštitnog pokrivača, u kanalima, cevima, blokovima i dr.;

o temperaturi okolnog zemljišta odnosno vazduha; o dodatnom zagrevanju od strane kablova koji leže u blizini (polaganje više kablova paralelno), cevi za grejanje, kao i usled sunčevog zračenja;

o eventualnim preprekama odvođenja toplote kod kablova položenih u vazduhu.

Za tačno određivanje svih ovih okolnosti potrebno je sprovesti ispitivanja i merenja specifičnog toplotnog otpora zemljišta i temperature okolne sredine duž cele kablovske trase, i to najmanje po jedan ciklus merenja za svako godišnje doba.

B) OSNOVE PRI PRORAČUNU

Strujna opterećenja dobijena su na bazi sledećih podataka:

Dubina polaganja u zemlji . . . . . 70 cm

Specifični toplotni otpor zemlje . . . . . $100^{\circ}\text{C. cm/W}$

Specifični toplotni otpor PVC izolacije i plašta . . . . . $600^{\circ}\text{C. cm/W}$

Dozvoljene temperature provodnika u kablju date su u tabeli 6.

TABELA 6

Uo/U	Temperatura provodnika $^{\circ}\text{C}$	Povećanje temperature strujnim opterećenjem	
		za polaganje u zemlji pri 20°C	za polaganje u vazduhu pri 30°C
0,6/1 i 3,5/6 kV	70	50	40
5,8/10 kV	65	45	35

Kao normalan slučaj pogona, uzet je slučaj distributivnog opterećenja (DBO) koji je definisan kao: »pogonski slučaj, gde posle dnevnog perioda od 10h sa pretežno punim opterećenjem sledi period najmanje istog trajanja, sa najviše 60 % opterećenja«.

C) TABELE DOZVOLJENOG STRUJNOG OPTEREĆENJA

Dozvoljeno strujno opterećenje dato u tabelama važi za pojedinačno postavljene kablove ili sisteme i pod uslovom stalnosti i ravnomernosti okolnih uslova. Osnove na kojima se baziraju tabele su tako odabrane da se jačine struja pri normalnim uslovima pogona u većini slučajeva ne moraju preračunavati.

Vrednost od $100^{\circ}\text{C. cm/W}$ vodi računa o većini postojećih okolnosti vezanih za zemljište.

Pri polaganju direktno u zemlju kablovi su položeni na sloj peska i pokriveni opekama, a duž trase eventualno prolaze kroz cev dužine ne veće od 6 m. Pored toga predviđena je i zaštita od sunčevog zračenja za slučaj da se vrši priključivanje na stubu.

Pri polaganju u vazduhu i trajno opterećenje važi kao normalan pogonski slučaj. Navedene vrednosti jačine struje važe za kablove slobodno položene u vazduhu. Pod tim se podrazumeva da odavanje toplote konvekcijom i zračenjem ne bude sprečeno, da se temperatura okoline ne povećava, i da nema stranih izvora toplote, kao i da budu ispunjeni sledeći uslovi:

odstojanje kabla od zida, zemlje ili pokrivača treba da bude najmanje 2 cm;

kod kablova koji leže jedan pored drugog međuprostor mora najmanje da iznosi $2 \times$ prečnik kabla;

kod kablova koji leže jedan iznad drugog vertikalno odstojanje kablova mora da iznosi najmanje $2 \times$ prečnik kabla, dok rastojanje između slojeva kabla treba da iznosi najmanje oko 30 cm;

mora se uzeti u obzir povećanje temperature okoline usled toplotnih gubitaka kabla.

Pri polaganju u zemlju i vazduhu, u svim slučajevima gde postoje nepovoljne okolnosti u pogonu i polaganju (npr. polaganje više kablova u rov i dr. (treba primeniti faktore za preračunavanje navedene pod D).

Električna zaštita kod kablova nazivnog napona preko 1 kV sme se pri punom opterećenju kabla opteretiti trajno strujom zemljospoja od najviše 15 A.

Strujno opterećenje jednožilnih kablova, kablova za jednosmerni nazivni napon do 1,8 kV, kao i za dvožilne, trožilne i četvorožilne kablove u jednofaznim i trofaznim sistemima za nazivne napone $U_0/U = 0,6/1$ kV.

TABELA 7

Nazivni presek provodnika mm ²	1-žilni kabl		2-žilni kabl		3 i 4-žilni kabl	
	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu
Bakar						
1,5	37	26	30	21	27	18
2,5	50	35	41	29	36	25
4	65	46	53	38	46	34
6	83	58	66	48	58	44
10	110	80	88	66	77	60
16	145	105	115	90	100	80
25	190	140	150	120	130	105
35	235	175	180	150	155	130
50	280	215	210	180	185	160
70	350	270	260	230	230	200
95	420	335	315	285	275	245
120	480	390	360	330	315	285
150	540	445	400	375	355	325
185	620	510	460	430	400	370
240	720	620	530	500	465	435
300	820	710	590	570	520	500
400	960	830	680	670	600	600
500	1110	960	—	—	—	—
Aluminijum						
4	50	36	41	30	36	26
6	64	46	51	37	45	34
10	85	62	68	51	60	46
16	115	84	89	70	78	62
25	150	110	115	92	100	82
35	180	135	140	115	120	100
50	215	165	165	142	145	125
70	270	210	200	180	175	155
95	325	260	245	220	215	190
120	375	300	275	250	245	220
150	420	350	315	290	275	250
185	480	400	355	330	310	285
240	560	480	415	395	360	340
300	640	550	465	445	410	390
400	740	640	540	530	470	460
500	860	740	—	—	—	—
Temp. okoline	20° C	30° C	20° C	30° C	20° C	30° C

Strujno opterećenje višezilnih kablova za nazivne napone $U_0/U = 3,5/6$ kV i $5,8/10$ kV.

TABELA 8

Nazivni presek provodnika mm ²	U = 6 kV Opterećenje u Amperima		U = 10 kV Opterećenje u Amperima	
	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu
Bakar				
6	58	48	—	—
10	76	65	72	63
16	98	86	93	83
25	125	110	120	110
35	150	135	145	130
50	175	165	170	155
70	220	205	210	195
95	260	250	245	235
120	295	285	280	270
150	335	325	320	310
185	370	370	355	350
240	425	430	405	400
300	475	490	450	450
400	540	570	520	530
Temperatura okoline	20 ^o C	30 ^o C	20 ^o C	30 ^o C
Aluminijum				
6	45	37	—	—
10	59	50	56	49
16	76	66	72	64
25	97	87	92	84
35	115	105	110	100
50	135	130	130	120
70	170	160	160	150
95	200	195	190	185
120	230	220	215	210
150	260	250	245	240
185	290	285	280	270
240	330	340	315	310
300	380	390	355	355
400	425	450	410	420
Temperatura okoline	20 ^o C	30 ^o C	20 ^o C	30 ^o C

Strujno opterećenje jednožilnih nearmiranih kablova. Tri jednožilna kablova položena jedan pored drugoga, u trofaznom sistemu.

Kod polaganja u zemlju rastojanje između kablova mora iznositi najmanje 7 cm (debljina cigle). Kod polaganja u vazduhu rastojanje između kablova mora najmanje biti jednako prečniku kablova.

TABELA 9

Nazivni presek provodnika mm ²	U = 1 kV Opterećenje u Amperima		U = 6 kV Opterećenje u Amperima		U = 10 kV Opterećenje u Amperima	
	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu
Bakar						
16	120	100	115	105	110	97
25	155	135	150	135	140	125
35	185	170	180	165	165	155
50	220	205	210	200	195	185
70	270	260	260	255	245	235
95	325	320	310	310	290	285
120	370	375	350	360	330	330
150	420	430	390	405	370	370
185	470	490	445	465	420	430
240	540	590	510	550	490	510
300	620	680	570	640	550	590
400	710	780	660	760	620	700
500	820	900	—	—	—	—
Aluminijum						
16	93	78	90	80	83	76
25	120	105	115	105	110	100
35	145	130	140	130	130	120
50	170	160	165	155	155	145
70	210	200	205	200	190	185
95	250	245	240	240	230	220
120	290	290	275	275	260	255
150	325	335	305	315	290	290
185	365	380	350	365	330	335
240	420	460	405	435	385	400
300	475	530	455	500	430	460
400	550	600	520	600	495	550
500	630	690	—	—	—	—
Temper. okoline	20° C	30° C	20° C	30° C	20° C	30° C

Strujno opterećenje jednožilnih nearmiranih kablova. Tri jednožilna kabla postavljena u snopu; u trofaznom sistemu.

TABELA 10

Nazivni presek provodnika mm ²	U = 1 kV Opterećenje u Amperima		U = 6 kV Opterećenje u Amperima		U = 10 kV Opterećenje u Amperima	
	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu	u zemlji	u vazduhu
Bakar						
16	110	86	105	94	100	89
25	140	120	135	125	130	115
35	170	145	165	155	155	145
50	200	180	195	185	185	170
70	245	225	240	235	230	220
95	295	280	285	285	270	265
120	335	330	325	330	310	305
150	380	380	365	370	345	345
185	430	440	415	430	395	405
240	490	530	480	510	460	475
300	550	610	540	600	520	550
400	650	720	620	710	590	650
500	740	810	—	—	—	—
Aluminijum						
16	84	66	82	73	77	69
25	110	94	105	96	100	91
35	130	115	125	115	120	110
50	155	140	150	140	140	135
70	190	175	185	180	175	170
95	230	220	220	220	210	205
120	260	255	255	255	240	235
150	295	295	285	290	270	270
185	330	340	325	335	305	310
240	380	410	375	400	360	370
300	430	470	425	465	405	430
400	500	550	490	560	465	510
500	570	630	—	—	—	—
Temper. okoline	20 ^o C	30 ^o C	20 ^o C	30 ^o C	20 ^o C	30 ^o C

D) FAKTORI ZA PRERAČUNAVANJE

1. Kabl položen u zemlji

Pri pogonskim uslovima koji odstupaju od pretpostavki navedenih pod B), npr. u pogledu termičkog otpora zemljišta, temperature okoline ili pri polaganju više kablova paralelno treba primeniti faktore za preračunavanje iz tabela 11 do 14.

Ukoliko su kablovi, položeni u zemlji, trajno opterećeni istom strujom, onda jačinu struje uzetu iz tablica 7 do 10 treba pomnožiti faktorom 0,75. S druge strane zemljište može jako da se isuši i time — usled povećanja termičkog otpora zemlje — da se vek trajanja kabla bitno smanji. Ova okolnost se ne mora posebno uzimati u obzir ukoliko je isušivanje zemljišta već uzeto u obzir povećanjem toplotnog otpora zemlje do dovoljno velike vrednosti i izvršena korekcija faktorom iz tabele 16.

Ukoliko je kabl pokriven posebnim zaštitnicima, a međuprostor kabl — zaštitnik dovoljno ispunjen peskom uzeti faktor 0,9; ukoliko naprotiv međuprostor nije dovoljno ispunjen i ima vazdušnih šupljina primeniti faktor 0,8.

2. Kabl u kanalu, cevi, bloku i sl.

Pošto ovde uslovi hlađenja mogu biti jako različiti, dozvoljene vrednosti strujnog opterećenja za svaki pojedinačni slučaj treba posebno sračunati.

3. Kabl u vazduhu

Ukoliko kablovi rade pri temperaturama okoline različitim od 30° C ili su položeni u grupe tada važe faktori za preračunavanje u tablici 15 do 17. Za kabl u vazduhu koji, nasuprot pretpostavci pod B), naleže na površine, strujno opterećenje iz tablica 7 do 10 se smanjuje primenom faktora 0,95. U tablicama 16 do 17 ovo redukovanje je već izvršeno.

Zavisnost strujnog opterećenja od toplotnog otpora zemljišta.

Ukoliko toplotni otpor zemljišta odstupa od 100° C. cm/W, treba strujno opterećenje dato u tabelama 7 do 10 množiti faktorom A (za presek) i faktorom B (za tip i napon).

TABELA 11

Specifični otpor zemljišta C. cm/W	70	100	120	150	200	250	300
Nazivni presek provodnika mm ²	Faktor A						
do 25	1,11	1	0,94	0,87	0,78	0,72	0,67
od 35 do 95	1,13	1	0,93	0,86	0,76	0,70	0,64
od 120 do 240	1,14	1	0,93	0,85	0,76	0,69	0,63
od 300 do 500	1,15	1	0,92	0,85	0,75	0,68	0,63
Tip i napon	Faktor B						
Trožilni i četvorožilni kabl, U = 1 kV	1	1	1	1	1	1	1
Dvožilni kabl, U = 1 kV	0,98	1	1,01	1,01	1,02	1,02	1,03
Jednožilni kabl, jednosmerna struja, U = 1 kV	0,98	1	1,01	1,01	1,02	1,02	1,03
Trožilni kabl sa posebno ekraniziranim žilama U = 6 kV i 10 kV	0,97	1	1,01	1,02	1,03	1,04	1,05
Tri nearmirana jednožilna kabla U = 1 kV, 6 kV i 10 kV	1,01	1	1,00	0,98	0,97	0,97	0,96

Faktori za preračunavanje strujnog opterećenja u zavisnosti od temperature zemlje.

TABELA 12

Temperatura okoline	15 ^o C	20 ^o C	25 ^o C	30 ^o C	35 ^o C	40 ^o C
Za kablove	Faktori za preračunavanje					
U = 1 kV i 6 kV	1,05	1,00	0,95	0,89	0,84	0,77
U = 10 kV	1,05	1,00	0,94	0,88	0,82	0,75

Faktori za preračunavanje strujnog opterećenja jednožilnih kablova, kablova za jednosmernu struju, kao i višezilnih kablova pri polaganju više kablova u zemlji.

Odstojanje između kablova oko 7 cm (debljina cigle).

TABELA 13

Broj kablova u rovu	2	3	4	5	6	8	10
Faktori za preračunavanje. Važe za vrednosti iz tabela 7 i 8	0,85	0,75	0,68	0,64	0,60	0,56	0,53

Faktori za preračunavanje strujnog opterećenja jednožilnih kablova u trofaznom sistemu pri polaganju više sistema u zemlji.

TABELA 14

Broj sistema u rovu	2	3	4
Pri polaganju sistema jedan pored drugog na odstojanju 7 cm faktori važe za vrednosti iz tabele 9.	0,82	0,74	0,68
Pri polaganju u snopu, rastojanje između snopova 25 cm faktori važe za vrednosti iz tabele 10.	0,85	0,77	0,72

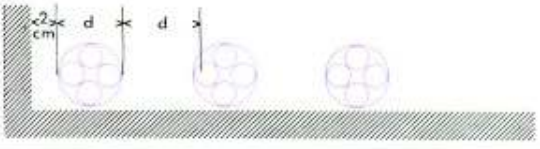
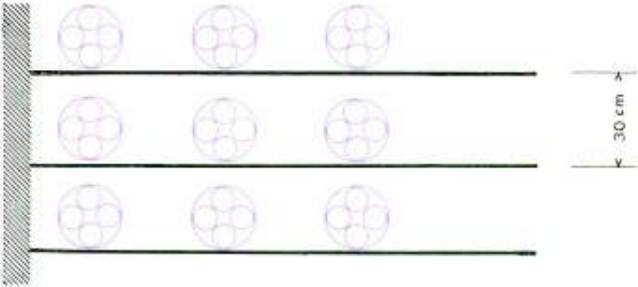
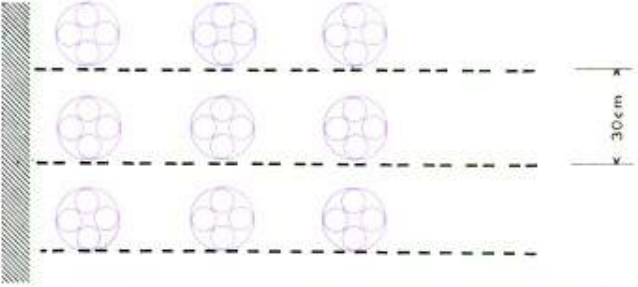
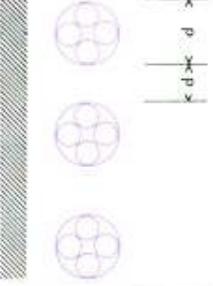
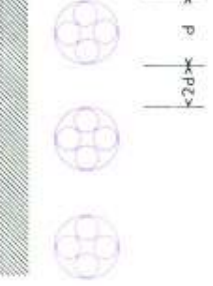
Zavisnost strujnog opterećenja od okolne temperature pri polaganju kabla u vazduhu.

TABELA 15

Temperatura okoline	25 ^o C	30 ^o C	35 ^o C	40 ^o C
Kabl nazivnog napona	Faktori za preračunavanje			
U = 1 kV i 6 kV	1,06	1,00	0,94	0,87
U = 10 kV	1,07	1,00	0,93	0,85

Strujno opterećenje pri polaganju više kablova u vazduhu* za višezilne kablove i za jednožilne kablove za sisteme jednosmerne struje. Faktori za preračunavanje vrednosti opteretivosti za vazduh prema tablici 7 i 8.

TABELA 16

Način polaganja kablova		Međuprostor = prečniku kabla (d); odstojanje od zida 2 cm.					
Broj kablova jedan pored drugog		1	2	3	6	9	
Kablove leže na zemlji		0,95	0,90	0,88	0,85	0,84	
Kablove leže u pregradama (sprečena cirkulacija vazduha)		Broj pregrada					
Kablove leže na regalima		Broj regala					
Broj kablova jedan iznad drugog		1	2	3	6	9	
Kablove leže na nosačima ili su pričvršćeni uza zid		1,00	0,93	0,90	0,87	0,86	
Načini polaganja za koje nije potrebna korekcija*		Broj kablova jedan iznad drugog je proizvoljan					

* Ovi podaci važe pod pretpostavkom da se okolna temperatura bitnije ne menja usled gubitaka u kablovima

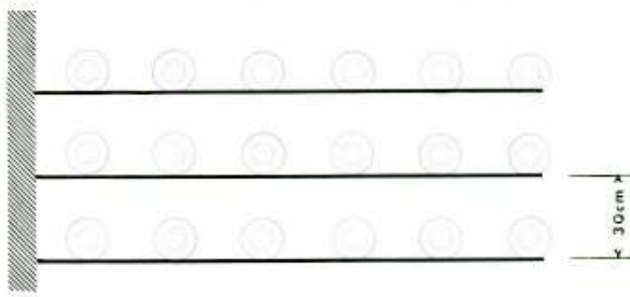
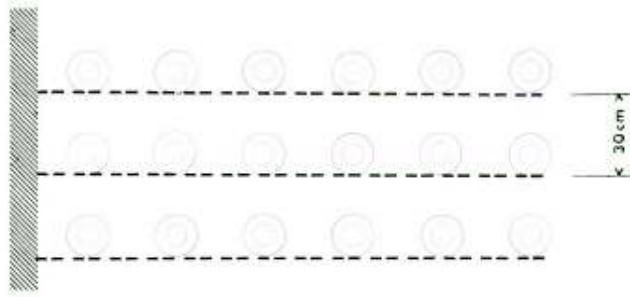
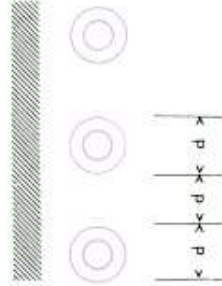
TABELA 16 (nastavak)

Način polaganja kablova	Kablovi se dodiraju međusobno i sa zidom						
	1	2	3	6	9		
Broj kablova jedan pored drugog	1	2	3	6	9		
Kablovi leže na zemlji	0,90	0,84	0,80	0,75	0,73		
Kablovi leže u pregradama (sprečena cirkulacija vazduha)	Broj pregrada						
	1	0,95	0,84	0,80	0,75	0,73	
	2	0,95	0,80	0,76	0,71	0,69	
	3	0,95	0,78	0,74	0,70	0,68	
	6	0,95	0,76	0,72	0,68	0,66	
Kablovi leže na regalima	Broj regala						
	1	0,95	0,84	0,80	0,75	0,73	
	2	0,95	0,80	0,76	0,71	0,69	
	3	0,95	0,78	0,74	0,70	0,68	
	6	0,95	0,76	0,72	0,68	0,66	
Broj kablova jedan iznad drugog	1	2	3	6	9		
Kablovi leže na nosačima ili su pričvršćeni uza zid	0,95	0,78	0,73	0,68	0,66		
Načini polaganja za koje nije potrebna korekcija*	Broj kablova koji leže jedan pored drugog je proizvoljan						

* Ovi podaci važe pod pretpostavkom da se okolna temperatura bitnije ne menja usled gubitaka u kablovima

Strujno opterećenje pri polaganju više kablova paralelno u vazduhu za jednožilne kablove u trofaznim sistemima, faktori za preračunavanje opteretivosti kablova u vazduhu prema tablicama 9 i 10

TABELA 17

Način polaganja kablova		Polaganje u istoj ravni. Međuprostor = d, odstojanje od zida ≥ 2 cm			
Broj sistema jedan pored drugog		1	2	3	
Sistemi leže na zemlji		0,92	0,89	0,88	
Sistemi leže u pregradama (sprečena cirkulacija vazduha)					
Sistemi leže na regalima					
Načini polaganja za koje nije potrebna korekcija*		Pri polaganju u istoj ravni sa povećanim odstojanjima smanjeno međusobno zagrevanje se kompenzuje povećanim gubicima u el. ekranima. Otuda se ne mogu dati drugi podaci sem onih za koje nije potrebna korekcija.			
Broj sistema jedan iznad drugog		1	2	3	
Sistemi leže na nosačima ili su pričvršćeni uza zid		0,94	0,91	0,89	

* Ovi podaci važe pod pretpostavkom da se okolna temperatura bitnije ne menja usled gubitaka u kablovima

TABELA 17 (nastavak)

Način polaganja kablova		Polaganje u trouglastim snopovima. Međuprostor = 2 d, odstojanje od zida ≥ 2 cm			
Broj sistema jedan pored drugog		1	2	3	
Kablovi leže na zemlji		0,95	0,90	0,88	
Sistemi leže u pregradama (sprečena cirkulacija vazduha)	Broj pregrada				
	1	0,95	0,90	0,88	
	2	0,90	0,85	0,83	
	3	0,88	0,83	0,81	
Sistemi leže na regalima	Broj regala				
	1	1,00	0,98	0,96	
	2	1,00	0,95	0,93	
	3	1,00	0,94	0,92	
Načini polaganja za koje nije potrebna korekcija*	Broj regala				
	1	1,00	0,98	0,96	
	2	1,00	0,95	0,93	
	3	1,00	0,94	0,92	
Broj sistema jedan iznad drugog		1	2	3	
Sistemi leže na nosačima ili su pričvršćeni uz zid		0,89	0,86	0,84	

* Ovi podaci važe pod pretpostavkom da se okolna temperatura bitnije ne menja usled gubitaka u kablovima